

Od gospody do plebanii, czyli ul. Zamoyskiego 2

2020-07-10

Kiedyś zajazd z gospodą, miejscem noclegowym i stajnią dla koni, dziś okazały budynek plebanii z 300-letnimi wyremontowanymi piwnicami służącymi jako miejsce wystaw, koncertów, wykładów, warsztatów, projekcji filmowych, wieczorów poetyckich i spotkań modlitewnych. W kolejnym odcinku cyklu #krakowheritage, w którym przybliżamy odnowione krakowskie obiekty i zachęcamy do spacerowania ich szlakiem, zapraszamy na Podgórze - na ul. Zamoyskiego 2.

Początki budynku plebanii podgórskiej Parafii pw. św. Józefa wzniesionego w wyrobisku dawnego kamieniołomu datowane są na przełom XVII/XVIII wieku. Pierwotnie był to zajazd z gospodą, izbami noclegowymi, stajnią dla koni i wodopojem w podwórku. Z tego okresu pochodzą podziemia, które pełniły funkcje składu towarów i opału. Te sięgające ok. 2 m wysokości pomieszczenia podziemne zostały w większej części wykute w skale wapiennej i nakryte kolebkowymi sklepieniami ceglanymi.

Po ustanowieniu parafii w 1818 roku budynek zakupiono i adaptowano na potrzeby plebanii. Trzy pomieszczenia podziemne, dostępne z budynku plebanii, stały się piwnicami plebańskimi. W roku 1978 ówczesny proboszcz ks. Franciszek Kołacz zdecydował o wyremontowaniu pomieszczeń podziemnych i połączeniu ich w wielofunkcyjną przestrzeń. Z udziałem architekta doc. Zbigniewa Janowskiego zaprojektowano kompleksową adaptację podziemi. Po pogłębieniu i osuszeniu pomieszczeń, a także przeprowadzeniu prac konserwatorskich powstał kompleks użytkowych sal z zapleczem sanitarnym.

Budynek wpisany do rejestru zabytków pod nr A-121/M w 2009 roku przeszedł remont konserwatorski. Prace były współfinansowane z budżetu miasta - dotacja w kwocie 120 000 zł stanowiła blisko 50 proc. poniesionych kosztów remontu.

Spacerując po Podgórzu, warto zwrócić uwagę nie tylko na budynek plebanii, ale też na piękny, neogotycki kościół św. Józefa i jego niezwykle otoczenie. Na tyłach kościoła ciągną się szarobiałe skały dawnego kamieniołomu. Kamienna ściana posłużyła rzeźbiarzowi, prof. Wincentemu Kućmie do zaprojektowania na naturalnych skalnych półkach stacji drogi krzyżowej. W sąsiadującym z kościołem ogrodzie usytuowana została natomiast druga część rzeźbiarskiej realizacji, którą stanowi licząca ponad dwadzieścia dzieł galeria na wolnym powietrzu. Rzeźby układają się w opowieść o wierze, historii i patriotyzmie. Jakże rzeźby można tam znaleźć? - przekonajcie się sami podczas spaceru po Podgórzu.

Budynek plebanii przed remontem elewacji:

Budynek plebanii po remoncie elewacji:

W cyklu #krakowheritage przybliżamy odnowione krakowskie obiekty. Zachęcamy do spacerowania ich szlakiem, publikowania zdjęć z tych wędrówek w mediach społecznościowych z hasztagiem #krakowheritage. Wspólnie pokażmy, że jesteśmy dumni z efektów opieki nad zabytkami naszego miasta. Bądź turystą w swoim mieście - #zwiedzajKrakow i odkrywaj na nowo cenne zabytki.